

V hlavní roli domácí úkoly. Ano či ne?

Hned na úvod – tohle ↑ je špatně položená otázka. Jitří emoce a celou věc zbytečně dramatizuje. Zkusme se na to podívat poněkud jinak.

K čemu mají úkoly fakticky sloužit?

Jestli myslíte, že jde především o procvičení a fixaci učiva žáky, pak samozřejmě nestřílíte vedle, ale zásah do desítky to taky není. Hlavně to má být jednoduchá a rychlá zpětná informace samotnému učiteli, co a jak dokázal své žáky naučit. Jestli v hodině porozuměli třeba matematickému postupu či logice větné stavby v češtině. A umějí obojího správně užít. Pokud ne, musí učitel reagovat a způsob výuky změnit (při individuálním zohlednění toho, že děti nejsou stejné a také nemohou umět stejně).

A co za ně - známka, důtka, pochvala?

Jak už napovídá předchozí odpověď, nic z toho. Nelze známkovat něco, co může být i selháním učitele. To za prvé. A za druhé – nelze známkovat úkol, u něž si nejsem jist autorstvím. Že?

Za zcela marťanský přístup pak považuji hodnocení nesplněných/zapomenutých domácích úkolů – nedostatečnou, nebo kázeňským opatřením. Dodnes mi cuká oko ze zápisu v žákovské knížce z druhé či třetí třídy: Nesplnil úkol ze čtení – 5. Tehdy se totiž po domácím čtení textu z čítanky museli rodiče podepsat na záložku. Kdo podpis zapomněl, pykal, přestože úkol splnil. A zapomenutí se navíc počítalo do "soutěže" o napomenutí třídního učitele/třídní důtku. Nespravedlnost a nadto násobené trestů. Pryč s tím navždycky.

Čí ten úkol vlastně je?

Jsou rodiče, kteří nedokáží ustát, pokud by měli podepsat úkol se zjevnými chybami. A tak ho dětem raději opraví a ještě je pochválí, když za něj přinesou jedničku. Méně zdatný rodič chybu znásobí, a navaří tak nevědomky ještě pikantnější guláš. Učitel přitom nemá reálnou reflexi, neví, v čem dítě chybuje a staví další látku na chatrných základech; rodiče mají práci navíc; děti (v lepším případě) obdrží jedničku, kterou si ale úplně nezasloužily. I to je nespravedlnost, jen její rub.

Kdy se nemají úkoly zadávat vůbec?

Přiznám se, že v duchu běsním, když děti dostávají úkoly na víkendy, na dny volna či na prázdniny. To je fakt praxe z hluboké minulosti. I děti musejí mít čas si od školy odpočinout a věnovat se úplně jiné činnosti. Jinak je dokonale otrávíme.

A co kategorie nejméně oblíbený domácí úkol?

Každý dokážeme nějaký vysypat z rukávu. Pro mě jako češtináře je to mechanické deklamování básně z paměti. To děti od půvabné poezie

jenom odvede. A nuda navíc. Proč děti raději nevést ke kvalitnímu prožitkovému čtení? K dramatizacím? K vlastní kreativní tvorbě? Kdybych to měl na závěr zjednodušit:

- domácí úkoly tam, kde to má smysl a kde si učitel potřebuje ověřit, jestli žáci chápou probírané téma,
- neznámkovat. A netrestat za úkoly zapomenuté,
- rodiče nejsou od toho, aby úkol opravovali, to je práce učitele (zavřete oči a podepište i chyby),
- nezadávat úkoly na dny volna.

Debatujme o přednostech či nedostatcích domácích úkolů, o jejich zákazech/povinném plnění, ale stejně shodu nenajdeme. Chtějme naopak kvalitní učitele. Ti vědí, co je správně.

3. března 2023